

Höstanmälan i Vipu

Kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter i Österbotten

15.1.2026

Allmänt om höstanmälan

- Anmälningstidpunkt: **8.1–4.2.2026**
- Anmälan görs i VIPU-tjänsten
- Guider och anvisningar:

[Höstanmälan 2025](#)

[Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

[Guide om villkorlighet 2025](#)

[Stödvillkor: stöd för miljösystem 2025](#)

[Förbindelsevillkor för miljöersättning 2025](#)

[Förbindelsevillkor för ersättning för ekologisk produktion 2025](#)

- Eftersträvad utbetalningstidtabell för våren 2026:
 - livsmedelsverket.fi/utbetalningstidtabell

Höstanmälan-Växttäckte vintertid

Villkorlighet (obligatoriskt)	Stöd för miljösystem (ca 40 €/ha)
• Bevara växttäcket på minst 33 % av den åkerareal och areal för permanenta grödor som du besitter under året för stödansökan från hösten till slutet av året. • Äkta växttäckte, stubb, lätt bearbetning, växtrester. • Permanent gräsmark räknas inte in i växttäckesprocenten för villkorligheten → på små gårdar kan det vara svårt att uppfylla 33 % då man har mycket permanent gräsmark	• Du kan få stöd för en areal som är täckt av växtlighet och vars areal är minst 0,05 hektar. • Äkta växttäckte och stubb. • 31.10–31.3 åkerarealen och arealen med permanenta grödor OCH permanent gräsmark • Det finns inte längre ett annat datum för permanenta gräsmarker och om man plöjer en permanent gräsmark så påverkar det inte längre andra permanenta gräsmarkers växttäckte

Innebörden av växttäckning har precisats

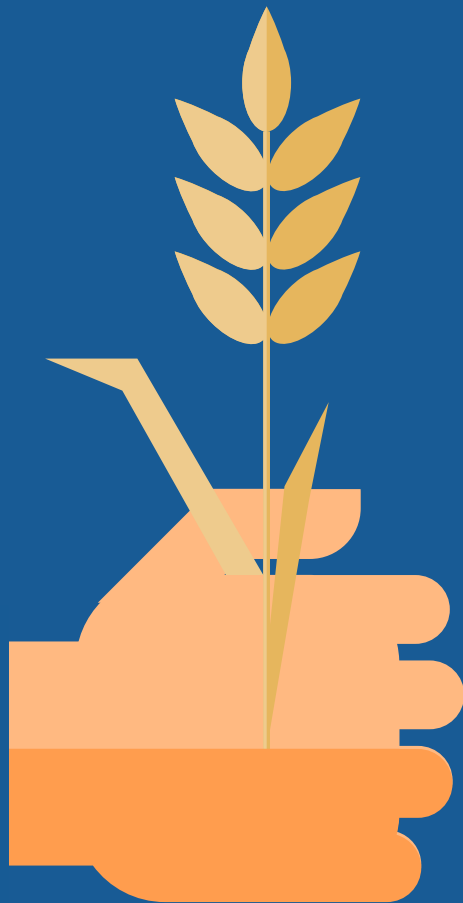
- Om det inte finns något täckande växttäckning kan skiftet inte anmälas som äkta växttäckning.
- En växt som såtts på hösten och som misslyckas och förstörs duger inte som minimiväxttäckning inom villkorligheten och får inte heller stöd för miljösystem.
 - Blir mera noggrant att höstgrödan faktiskt har lyckats på hösten, alltså att man inte behöver med "ljus och lykta" leta efter en uppkommen planta, ska synas bra att sådden har lyckats

Observera gårdar med högst 10 hektar!

- Kravet på minimiväxttäckning inom villkorligheten (33 % av åkerarealen + permanenta grödor ska vara växttäckt) gäller inte gårdar med **högst 10 hektar jordbruksmark** → **behöver egentligen inte göra höstanmälan**
 - Jordbruksmark = åker, permanent gräsmark och permanenta grödor
- **MEN:** om gården under 10 ha vill ha 40 €/ha för växttäckning, då bör man göra höstanmälan + uppfylla 33 %:en
 - Om kravet på minimiväxttäckning inte uppfylls kan det leda till en minskning på 20 % av stödet för växttäckning vintertid.

**Hur anmäler jag
växttäcke i Vipu?**

Växttäckesslag i höstanmälan

Äkta växttäck

- Vad är äkta växttäck?
 - Vallväxtlighet, höstgröda, ett obärgat växtbestånd, eller en annan växt som har såtts och som bevaras över vintern.
 - Observera att det växtbestånd som sås på hösten måste bli täckande, uppge arealer som inte grott eller som misslyckats som utan växttäck
- Arealer som anmäls som äkta växttäck får stödet för växttäck ca 40 €/ha

Växttäckesslag *

Äkta växttäck

☐ Sått med höstgröda

i Om du inte bevarar arealen för åkrar och permanenta växter med växttäck fram till 31.3., välj "Jag ansöker inte om stödet för växttäck vintertid".

☐ Jag ansöker om stödet för växttäck vintertid

Obligatoriskt fält: *

Återgå Spara

Växttäckesslag *

Äkta växttäck

☒ Sått med höstgröda

Växtgrupp *

-- Välj --

-- Välj --

Höstsådd spannmål

Höstsådd oljeväxt

Vallväxt

Annan höstsådd gröda

i Om du inte bevarar arealen för åkrar och permanenta växter med växttäck fram till 31.3., välj "Jag ansöker inte om stödet för växttäck vintertid".

☐ Jag ansöker om stödet för växttäck vintertid

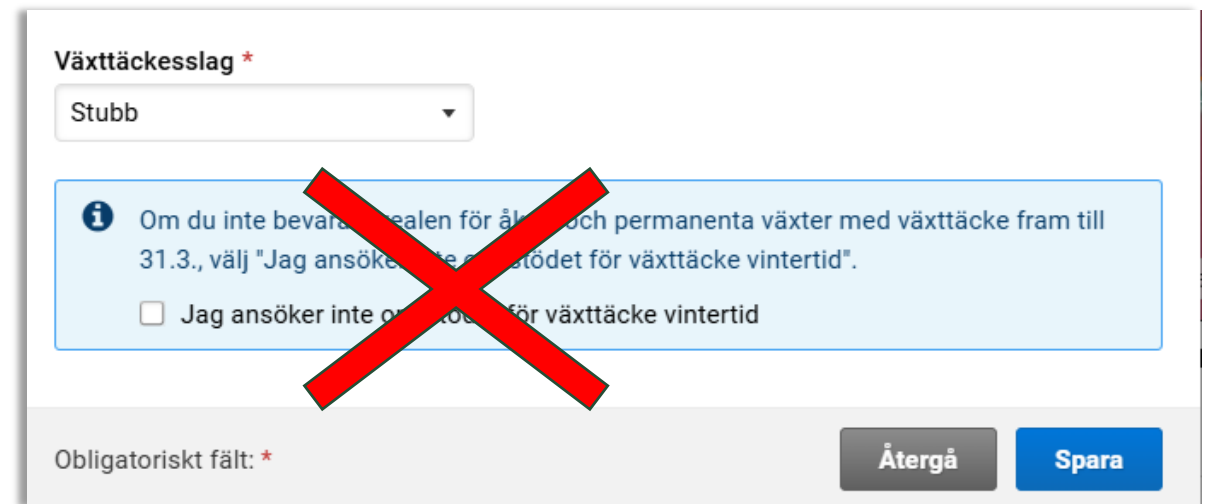
Obligatoriskt fält: *

Återgå Spara

Stubb på åkerareal

Vad är stubb

- Stubb och kemiskt förstörd stubb av:
 - spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, spånadsväxter, baljväxter och frökryddor och blandade växtbestånd av ovan nämnda växter
 - Vallväxter (avslutats kemiskt)
- Lämnas orörd över vintern
- Får stödet för växttäckning ca 40 €/ha

The screenshot shows a web form titled "Växttäckesslag *" with a dropdown menu set to "Stubb". Below this is a light blue information box with a red 'X' over it. The text in the box says: "Om du inte bevarar arealen för åker och permanenta växter med växttäckning fram till 31.3., välj 'Jag ansöker inte om stödet för växttäckning vintertid'." Below this text is a checkbox labeled "Jag ansöker inte om stödet för växttäckning vintertid". At the bottom of the form, it says "Obligatoriskt fält: *" and there are two buttons: "Återgå" and "Spara".

Areal med permanenta trädgårdsväxter

- **Det är växtbestånd mellan raderna och arealen bevaras med växttäcke**
 - Ange växttäckesslaget: Äkta växttäcke
- **Det finns inget växtbestånd i mellan raderna**
 - Ange växttäckesslaget: Utan växttäcke

Lätt bearbetning av åkerareal

Lätt bearbetning på hösten.

- Bearbetningen som görs genom att köra en gång med kultivator, tallriksharv, fjädertandsharv, spadrullharv eller rulluftare.
- Får inte stöd för växttäckning men räknas in i obligatoriska växttäckesprocenten.

Växttäckesslag *

Lätt bearbetning ▼

Obligatoriskt fält: *

Återgå Spara

Växtrester på åkerareal

Kan anmälas där följande grödor har odlats:

- Kålväxter, mangold, sallader, cikoria, gurkväxter, ärtväxter, sockermajs, sockerbeta, rotfrukter, pepparrot och jordärtskocka.
- Om det på arealen har vuxit potatis, morot eller lök godkänns det inte som areal täckt av växtrester, eftersom växtrester inte anses bli kvar på skiftets areal från odlingen.
- Får inte stöd för växttäckning men räknas in i obligatoriska växttäckesprocenten

Växttäckesslag *

Växtrester ▼

Obligatoriskt fält: *

Återgå Spara

Åkerareal som saknar växttäck

- Arealen har bearbetats (plöjts) på hösten **eller höstgrödor som misslyckades**
 - Ange växttäckesslaget: **Utan växttäck**
- **Obs!** Om du vid ansökan om åkerstöd har angett arealen som stubb- eller svartträda, potatis, morot eller lök ska du ange arealen **utan växttäck** i höstanmälan.
 - Om du sår en höstsådd växt på stubb- eller svartträdan eller efter potatis/morot/lök kan du anmäla arealen med växttäck.

Växttäckesslag *

Utan växttäck ▼

Obligatoriskt fält: *

Återgå Spara

Dikesvallar och andra specialfall

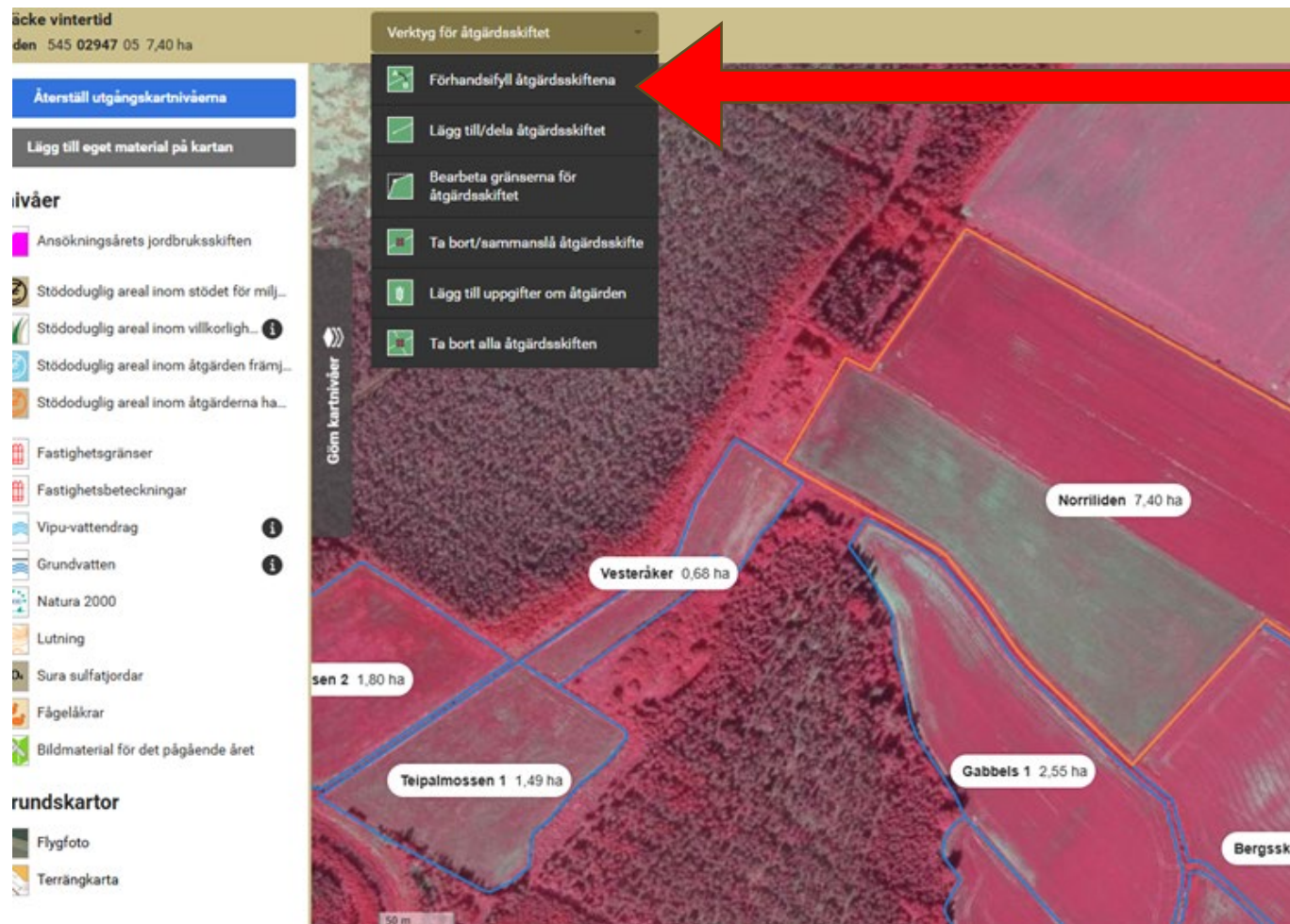
Anmäl följande UTAN VÄXTTÄCKE, OM området är över 0,05 ha stort:

- dikesvallar/jordhögar
- söndertrampade betesvallar
- trädgårdsland/potatisland

Allt som är totalt högst 0,05 ha på ett basskifte får räknas med i de växttäckta områdena

Ny funktion, värt att använda!

- Nu kan jordbruksskiftena från vårens stödansökan förhandsifyllas för höstanmälsans åtgärder

Fliken Vipurådgivaren

- Kom ihåg att besöka fliken Vipurådgivaren
 - Även under ändringsskedet!

Växttäck vintertid

Växtskyddsmedel som använts

Vipurådgivaren

Skickande

Vipurådgivarens anmärkningar

Objekt	Anmärkningar / situation
5610156765 - Karjasilta	⊖ Vintertida växttäck: På basskiftet finns inget åtgärdsskifte eller inga åtgärdsskiften.

Beräkningar

Vintertida växttäck inom villkorligheten

Minst 33 % med växttäck	Förverkligas inte
Anmäld areal med växttäck	53,44
Den totala arealen för åker och den med permanenta växter	173,60
%	30,78

i Villkorlighetens krav på minimiväxttäck går inte att uppfyllas med areal för permanent gräsmark, inte heller med areal som anmälts som icke odlad eller som konstaterats i övervakning.

! Villkorlighetens krav på växttäck uppfylls inte. I stödet för växttäck vintertid inom stödet för miljösystem uppstår en 20 % påföljd eller en anmärkning, ifall försummelsen är liten.

Växttäck vintertid för stödet för miljösystem

Anmäld areal för åtgärden	42,29
---------------------------	-------

i Stöd för växttäck vintertid betalas inte till följande arealer:

- Permanent gräsmark på Natura-areal
- Skiften som inte har varit odlingsdugliga 31.12.2022
- Skyddszoner och vall på torvåker inom miljöersättningen
- Jordbruksskiften som anmälts som skyddsremsa i ansökan om åkerstöd
- Arealer, för vilka stöd har återtagits eller som har avslagits vid övervakning eller i satellituppföljningen

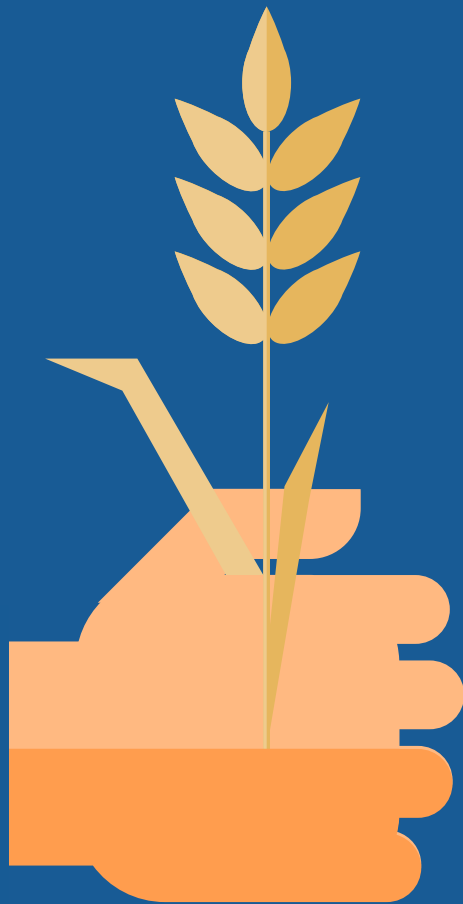
Använda växtskyddsmedel

Använda växtskyddsmedel

- I åtgärdsanmälan ska de använda växtskyddsmedlen anmälas inom följande områden precis som tidigare:
 - Areal som omfattas av ekoförbindelsen
 - Den areal i miljöförbindelsen som anmälts för den alternativa växtskyddsåtgärden för trädgårdsväxter.
- Kommissionen förutsätter att användningen av växtskyddsmedel för åtgärder som förutsätter en minskning av användningen av växtskyddsmedel ska registreras specifikt för varje jordbruksskifte i systemet.

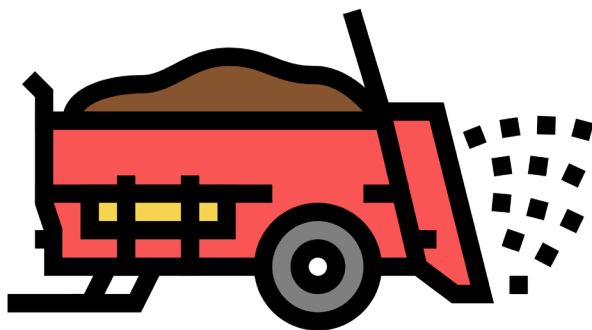
Miljöförbindelsens skiftesspecifika åtgärder:

- Främjande av cirkulär ekonomi
- Hantering av avrinningsvatten
 - Fågelåkrar

Främjande av cirkulär ekonomi

Fliken Främjande av cirkulär ekonomi (Gödselåtgärden)

- Den aktuella fliken visas för sökande som har valt åtgärden Främjande av cirkulär ekonomi i ansökan om åkerstöd.
- Ett basskifte kan ha ett eller flera åtgärdsskiften.
 - Åtgärdsskiften måste täcka hela basskiftets areal.
 - Om det inte har genomförts några åtgärder på en del av ett basskifte, skapa då ett eget åtgärdsskifte för den arealen och ange "Ingen åtgärd".

Begränsningar för den ersättningsberättigade ytan

- Från arealen (betalning) begränsas bort i beräkningen arealer som enligt villkoren inte kan få ersättning eller där man inte kan sprida gödselmedel.
 - Områden som begränsas bort från betalningen:
 - Skyddszon
 - Naturvårdsvall
 - Gröngödslingsvall
 - Skyddsremsa (3 m) [9440029286 - Skånören](#)
 - Areal anmäld som "Återkallande av stöd"
 - Areal anmäld eller konstaterad som "Icke odlad"
 - Skiften där ingen jordbruksverksamhet har konstaterats
 - Röda skiften enligt satellituppföljningen
 - Sluttande arealer (mer än 15 %) där flytande ämnen har spridits.

⚠ Främjande av cirkulär ekonomi: På det åtgärdsskifte du anmält finns icke stödberättigad areal, för vilken ingen ersättning för åtgärden kommer att betalas.

Fliken Bilagor och tilläggsuppgifter 1/2

- Krav för dem som mottagit gödsel → ange lägenhetssignum för gården som överlåtit gödsel, FO-numret eller namnet på överlåtaren.
- Anmäl "Ja" eller "Nej" i punkten *I åtgärden anmäld fastgödsel från den egna gården har återvunnits via biogasanläggningen.*

Åtgärds-skiften

Bilagor och tilläggsuppgifter

Sammandrag

Uppgifter för gårdar eller övriga aktörer som överlåtit gödsel eller gödselmedel

⊘

Lägg till uppgifter om den som överlåtit fast gödsel. Ange om gårdens egen stallgödsel har återvunnits via en biogasanläggning.

Lägenhetssignum/FO-nummer	Namn	Funktioner
Inga gårdar som överlåtit		

+ Lägg till överlåtare

Hantering av den egna gårdens fastgödsel

I åtgärden anmäld fastgödsel från den egna gården har återvunnits via biogasanläggningen

☐ Ja

☒ Nej

Anmälan av bilagor

Bilagefil

Bilagans typ

- Välj -

Bifogade bilagor

Inga hämtade bilagor

⊘

Välj först dokumenttyp

Välj fil

Fliken Bilagor och tilläggsuppgifter 2/2

- Bifogas av **alla** som **mottagit** gödsel av någon annan:
 - Bilaga 469L (anmälan om mottagning av gödselmedel) eller motsvarande bilaga.
 - Stallgödselanalys- om du har spridit fast gödsel eller gödsel med hög fosforhalt på åkern. Analysen ska innehålla uppgifter om torrsubstanshalten i gödseln.

Anmälan av bilagor *

Bilagefil

✓ Ändringarna har sparats

Bilagans typ *

Övrig bilaga ▼

Fäll filer som läggs till här
eller

Välj fil

Välj bilagans typ

Bifogade bilagor

 Kuitti_F1080108795934.pdf

✖ Radera

Bilagans typ: Övrig bilaga

Miljöförbindelsens gårdsspecifika åtgärd Organiska näringsämnen

☐ Jag överlåter gödselmedel

(Fyll i informationen om den överlåtna gödseln och begär mottagarens underskrift som bilaga.)

Miljöförbindelsens skiftesspecifika åtgärd Cirkulär Ekonomi

☒ Jag tar emot gödselmedel

(Fyll i informationen om den mottagna gödseln och begär överlåtarens underskrift som bilaga.)

1. Överlåtaren av gödselmedel

Namn <i>Akes svinfarm</i>	Lägenhetssignum* <i>1234567</i>	Telefonnummer <i>xxxxxxxxxx</i>
------------------------------	------------------------------------	------------------------------------

*Om överlåtaren inte har ett lägenhetssignum, ange FO-nummer eller lämna fältet tomt.

2. Mottagaren av gödselmedel

Namn <i>Bonden Paavo</i>	Lägenhetssignum <i>7654321</i>	Telefonnummer <i>xxxxxx xxxx</i>
-----------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------

4. Anmälan om gödselmedel

Anmäl överlåten stallgödsel, urin, fasta och flytande fraktioner som är separerade från stallgödsel, organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel.

Gödselmängd (m ³)	Gödselslag ¹⁾	Djurart eller preparatets namn ²⁾	Datum för överlåtelsen
<i>100</i>	<i>Flytgödsel</i>	<i>Svin</i>	<i>12.5.2025</i>

¹⁾ Ange i kolumnen för gödselslag vilket gödselmedel det är fråga om (flytgödsel, urin, vätskefraktioner som separerats från flytgödsel, flytande organiskt gödselmedel, eller jordförbättringsmedel eller en blandning av dessa, fast gödsel, torr fraktion som separerats från fastgödsel, organiskt gödselmedel eller jordförbättringsmedel eller en blandning av dessa).

²⁾ Ange i kolumnen för djurart eller preparatets namn från vilket djurslag gödseln kommer eller det namnet på det organiska gödselmedlet.

5. Underskrifter

Ort och tid <i>12.5.2025</i>	Underskrifter av överlåtaren och mottagaren av gödselmedel <i>Ake Svinfarmare</i>
---------------------------------	--

Bilagan som ska skickas in för gödselåtgärden handlar om att TA EMOT gödsel

Då är det alltid ÖVERLÅTARENS underskrift som ska finnas på blanketten

Fliken Sammandrag

- Kontrollera att gödselmängden överensstämmer med mängden på blankett 469L.

Gruppfunktion för åtgärdsskiften

[Gruppregistrering för åtgärdsskiften](#)

På basskiftet enhetlig lutande areal minst 0.25 ha
Nej

Åtgärdsskiften

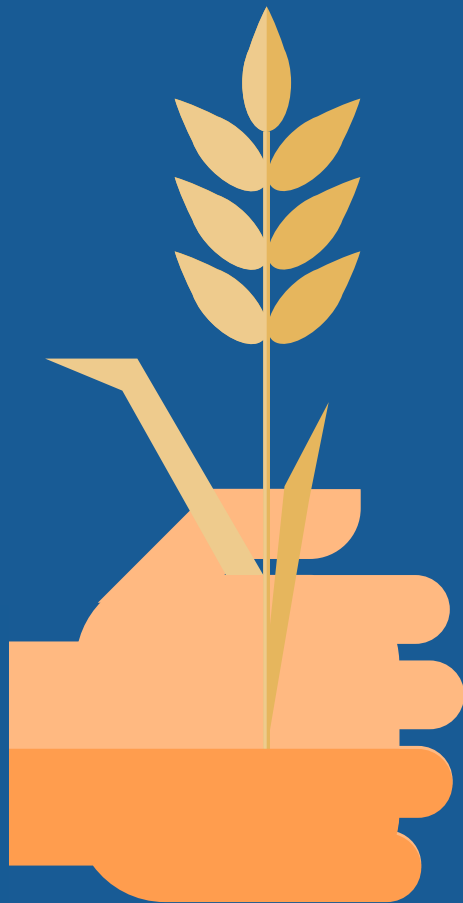
Bilagor och tilläggsuppgifter

Sammandrag

Totala mängden stallgödsel och gödselmedel som anmälts per gödselslag

Gödsel eller gödselslag ▾	Åtgärdsskiftenas areal (ha) ▾	Totala mängden gödsel och gödselmedel (m3) ▾	Åtgärdsskiften (st) ▾
► Svin, fastgödsel	17,66	353,20	4

Hantering av avrinningsvatten

Hantering av avrinningsvatten i höstanmälan

- Kom i håg att anmäla i höstanmälan samma areal som år 2024!
 - För åtgärden följer återkrav om du inte anmäler samma areal år 2025 som i höstanmälan år 2024.
- NYTT: Förhandsifyllning är möjligt via kartan i de flesta fall
 - förhandsifyllning fungerar inte för basskiften där gränskorrigerings gjorts 2025 och för basskiften där det inte är reglerad dränering på hela basskiftet eller reglerat på en del och underbevattnings på en del
- Uppgifterna bör alltså fortfarande kontrolleras noggrant!
 - Kolla i Vipu, välj år 2024 och gå in på *Gård->Ansökningar och dokument* och klicka på *Sammandrag av höstanmälan* och scrolla ner och där finns en förteckning på vilka skiften och arealer som gården sökte på år 2024 **Stämmer detta ännu?**
- Vid ansökan om åkerstöd på våren angavs på vilket skifte åtgärden genomförs.
- I höstanmälan anges arealen som åtgärdsskifte
 - För åtgärden Hantering av avrinningsvatten anmäls
 - Reglerbar dränering
 - Underbevattnings
 - Återvinning av dräneringsvatten.

Hantering av avrinningsvatten: Anmälningsuppgifter

- Fliken Åtgärdsskiftet
- Välj hanteringsmetod och ansökningsgrund för åtgärdsskiftet.
- Hanteringsmetod kan bytas årligen. Om man inte har pumpat under växtsäsongen väljer man Reglerbar dränering.

Åtgärdsskifte - 944 07434 50 Hemskiftet 7,40 ha

Bearbetningsmetod *

☒ Reglerbar dränering

☐ Underbevattning

☐ Återanvändning av dräneringsvatten

Åtgärdens ansökningsgrund *

☐ Areal som hört till åtgärden under perioden 2015 - 2022

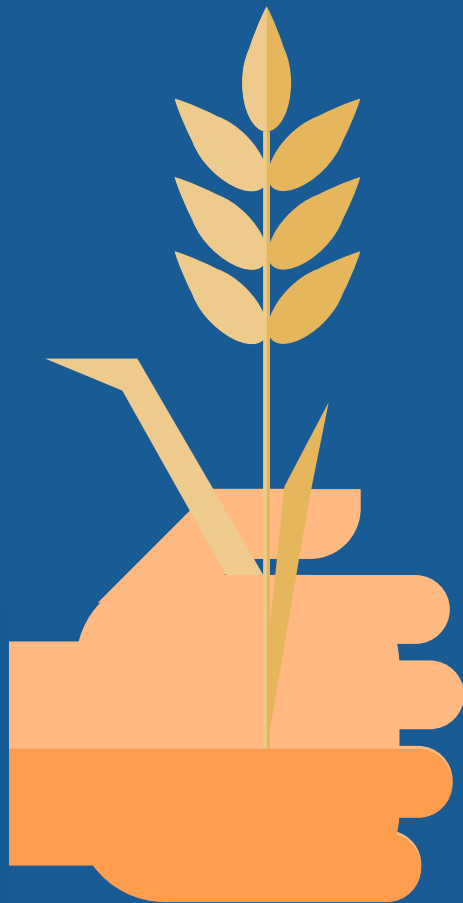
☐ Torvmark

☐ Sur sulfatjord

i Välj minst en ansökningsgrund

Obligatoriskt fält: *

Återgå **Spara**

Fågelåkrar

Fågelåkrar i höstanmälan 1/2

- Den aktuella fliken visas för sökande som har valt åtgärden Fågelåkrar i ansökan om åkerstöd.
- Vid ansökan om åkerstöd angavs på vilka basskiften åtgärden genomförs.
- Ange i höstanmälan basskiftets fågelåkerareal som åtgärdsskiften.
 - Bifoga till åtgärdsskiftet bilder som tagits med Vipumobilen
 - Eller övriga bilder eller bilagor, om det inte finns några Vipumobilen bilder.

Fågelåkrar i höstanmälan 2/2

- Bilder tagna via Vipumobilen.
 - Du kan lägga till anmälan fritagna bilder som är tagna med Vipumobilen.
 - Max 10 st/åtgärdsskifte.

Åtgärdsskifte L1 1,10 ha

Förstörd växt Fodervall Övrig ersättning Nej

Duglig areal för åtgärden 1,10 ha

En beskrivning av skadan hhh

⚠ Lägg till för åtgärdsskiftet bilder tagna med Vipumobilen skiftet.

Lägg till bilaga Lägg till Vipumobilen bild Bear

Fågelåkrar
Pajarinpelto 426 1,10 ha

Vipumobilen bilder

Välj fritagna bilder som är tagna med Vipumobilen och som du vill bifoga till åtgärdsskiftet.

Du kan till åtgärdsskiftet bifoga max 10 bilder.

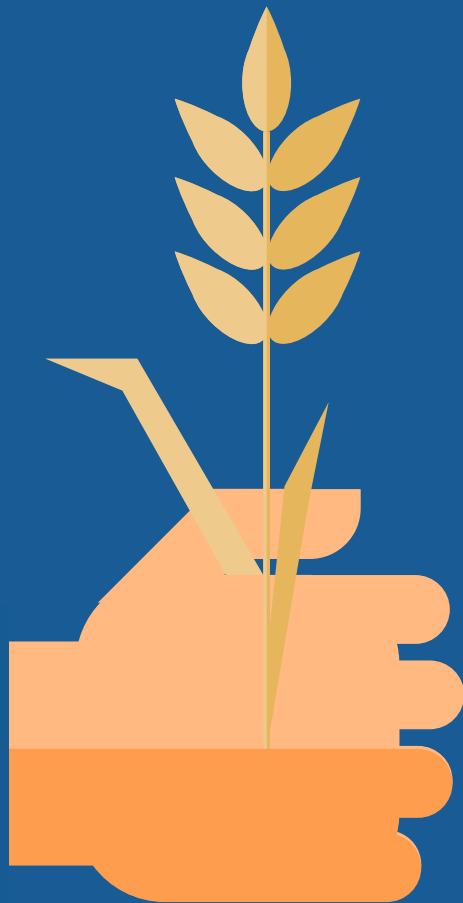
✓ Antalet bifogade bilder 1 / 10

Åtgärdsskifte L1 1,10 ha

12.5.2024

100 m

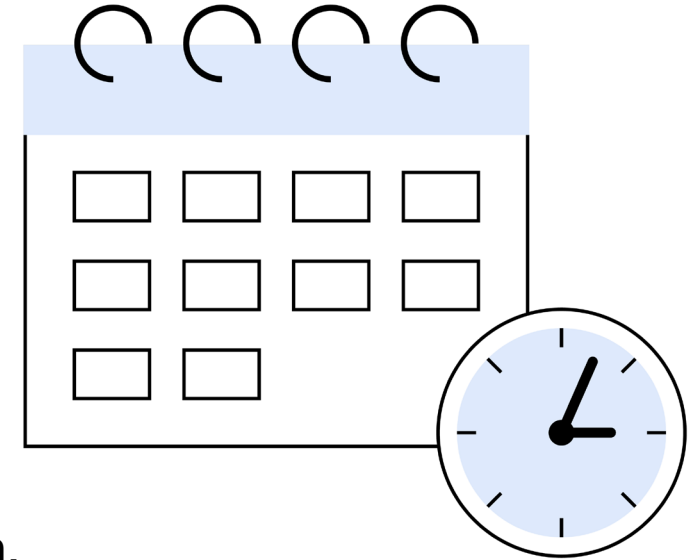
Återgå Spara

Ändring av höstanmälans uppgifter

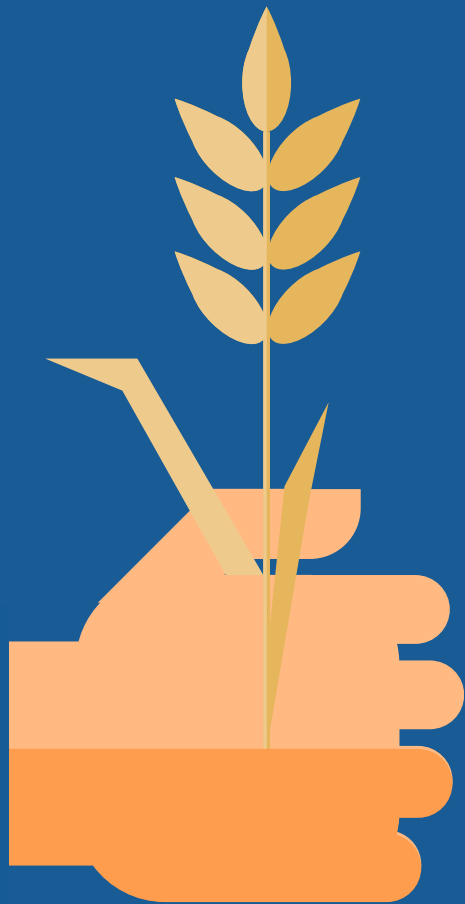
Tidtabell för ändringar

- **Uppgifterna om växttäck:**
 - 5.2 – 29.3.2026 skriftlig fritt formulerad anmälan till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet
 - **30.3 – 28.4.2026** ändring av uppgifterna möjligt i **Viputjänsten**.
- **Uppgifter om åtgärder inom miljöförbindelsen:**
 - 5.2 – **16.4.2026 OBS!**
 - t.ex. ändringar angående reglerad dränering, gödselåtgärden o.s.v.
 - Skriftlig fritt formulerad anmälan om ändringarna till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet
 - Dessa ändringar kan alltså inte göras i Viputjänsten

Kontrollera anmälda uppgifter och korrigera fel under ändringsskedet

- Korrigera höstanmälan om du märker att du har anmält felaktiga uppgifter, exempelvis
 - Du har ritat in åtgärdsarealen felaktigt.
 - Du har anmält felaktigt växtäckesslag, exempelvis areal som anmälts som utan växtäcke är också i stubb.
 - Du har anmält uppgifter för åtgärdsskiftet inom miljöersättningen felaktigt och du vill ta bort åtgärdsskiftet från höstanmälan.
 - Du har inte följt villkoren för växtäcke inom villkorligheten eller stöd för miljösystem och du har exempelvis plöjt eller bearbetat arealer som du anmält med växtäcke under tiden för växtäckesperioden.

Annat aktuellt

Klimat- och miljöplan ska lämnas in senast 30.4.2026

- Alla som har ansökt om miljöersättning år 2025 måste göra planen, ingick som en engångsåtgärd under det tredje året i miljöförbindelsen, nu ska den förverkligas
- Ska **INTE** förväxlas med klimat- och miljöUTBILDNINGEN som är en åtgärd som kan väljas årligen, om man valt åtgärden så ska **ÄVEN** den utföras senast 30.4.2026
- Planen görs upp på webbsidan www.ilmastosuunnitelma.fi
- Webbsidan kräver registrering
- Efter att planen gjorts på webbsidan → spara sammandraget på datorn och skicka per mejl till lantbrukskansliet
- Planen kan också skrivas ut och lämnas in per papper till lantbrukskansliet
- [LÄNK: Mera information och anvisningar gällande miljöplanen](#)
- [LÄNK: Video med tips hur man gör miljöplanen](#)

Klimat- och miljöplanen

- Planen görs upp på de skiften som gården hade i sin stödansökan år 2025
- Dina skiften kommer till planen automatiskt genom att hämta in dem med ditt lägenhetssignum
- Det är bara en plan, inget av det måste förverkligas
- På webbsidan ska man välja egenskaper och åtgärder som man kunde utföra på sina skiften
 - Egenskaper och åtgärder behöver inte fyllas i på varje skifte, om man inte vill
- Vem som helst kan göra upp planen, t.ex. en rådgivare eller någon annan medhjälpare
- Även gårdar som slutat odla efter år 2025 ska lämna in planen
- Varför måste en sådan plan göras?
 - Tanken är att man ska få sig en tankeställare om vilka gårdens utmaningar och möjligheter är då det gäller klimat- och miljövänliga åtgärder och åkrarnas odlingsskick

TACK

